

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kała (przewodniczący)

SSN Rafał Małarski

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej
w sprawie K. W.

oskarżonej z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 25 października 2018 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 11 października 2016 r., sygn. akt VIII Ka [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w S.

z dnia 30 maja 2016 r., sygn. akt II K [...],

**oddala kasację a kosztami postępowania kasacyjnego
obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

K. W. została oskarżona o czyn określony w art. 91 § 1 i 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., polegający na tym, że w dniu 6 października 2015 r., na posesji oraz w domu mieszkalnym w K. przy ulicy K. [...], uchylając się od opodatkowania i nie ujawniając przedmiotu opodatkowania, przechowywała wyroby akcyzowe nieoznaczone znakami akcyzy w postaci 1194 paczek papierosów różnych marek,

o których wiedziała, że zostały sprowadzone na terytorium kraju bez zgłoszenia celnego i przedstawienia organowi celnemu, na których ciążyą należności celne w kwocie 996 zł oraz należności podatkowe w kwocie 24.490 zł, w tym podatek od towarów i usług w kwocie 5.089 zł, podatek akcyzowy w kwocie 19.401 zł, przy czym czyn ten popełniła jako drugie przestępstwo skarbowe zanim zapadł wyrok we wcześniej prowadzonej sprawie o sygn. akt II K [...], gdzie czyn wyczerpał znamiona przestępstwa skarbowego określonego w tym samym przepisie, a odstępczasu pomiędzy nimi nie był długi.

Sąd Rejonowy w S. wyrokiem z dnia 30 maja 2016 r., w sprawie II K [...], uznał oskarżoną K. W. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu, z tym, że zakwalifikował go z art. 91 § 1 i 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., a z opisu czynu wyeliminował sformułowanie - „przy czym czyn ten popełniła jako drugie przestępstwo skarbowe zanim zapadł wyrok we wcześniej prowadzonej sprawie o sygn. akt II K [...], gdzie czyn wyczerpał znamiona przestępstwa skarbowego określonego w tym samym przepisie, a odstępczasu pomiędzy nimi nie jest długi” - i za to, na mocy art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. wymierzył jej karę grzywny w wysokości 130 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 70 zł.

Apelację od tego wyroku wniósł na niekorzyść oskarżonej Urząd Celny w B., zaskarżając orzeczenie w części dotyczącej kwalifikacji prawnej czynu oraz wymierzonej kary. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1 i 4 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. oskarżyciel publiczny zarzucił:

1/ obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s., polegającą na wyrażeniu błędnego poglądu co do właściwego rozumienia wyrażenia ustawowego „każdy z tych czynów wyczerpuje znamiona przestępstwa skarbowego określonego w tym samym przepisie”, przy odstępianiu od zastosowania nadzwyczajnego obostrzenia kary poprzez uznanie, iż oskarżona popełniła zasadniczo odmienne dwa przestępstwa skarbowe, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, podczas gdy z ustalonych przez Sąd okoliczności, nie kwestionowanych przez oskarżyciela publicznego wynika, że oskarżona popełniła dwukrotnie ten sam czyn będący przestępstwem skarbowym,

polegający na przechowywaniu wyrobów akcyzowych nieoznaczonych znakami akcyzy, na których ciążyą należności celne i podatkowe małej wartości;

2/ niezastosowanie obligatoryjnego nadzwyczajnego obostrzenia kary poprzez wymierzenie kary pozbawienia wolności do roku albo kary ograniczenia wolności.

W konkluzji Urząd Celny w B. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części, zastosowanie instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary i wymierzenie oskarżonej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu wniesionej apelacji Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 11 października 2016 r., w sprawie VIII Ka [...], wyrok w zaskarżonej części utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, który zaskarżył orzeczenie w całości na niekorzyść oskarżonej.

Autor kasacji zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s., polegające na wyrażeniu błędnego poglądu prawnego, iż w niniejszej sprawie nie znajduje on zastosowania, albowiem nie zostało spełnione kryterium tożsamości kwalifikacji prawnej przestępstw składających się na ciąg przestępstw, albowiem wcześniejsze przestępstwo skarbowe przypisane oskarżonej wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w S. z dnia 23 grudnia 2015 roku, sygn. akt II K [...], wyczerpywało kumulatywnie między innymi znamiona czynu określonego w przepisie art. 65 § 4 k.k.s., a pozostające *in concreto* w zbiegu kumulatywnym paserstwo akcyzowe wypełnia znamiona czynu z art. 65 § 3 k.k.s., a zatem nie występuje zgodność kwalifikacji prawnej tych czynów, podczas gdy pomiędzy opisanymi wyżej przestępstwami zachodzi zbieżność wyrażająca się w identycznym zachowaniu przestępczym oskarżonej, którą różnicuje jedynie wartość kwoty podatku narażonej na uszczuplenie, przy istnieniu pozostałych kryteriów przesądzających o spełnieniu się okoliczności obostrzającej w postaci ciągu przestępstw.

W konkluzji Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w B..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego była bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że zgodnie z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s., sąd obligatoryjnie stosuje nadzwyczajne obostrzenie kary, jeżeli sprawca popełnia dwa albo więcej przestępstw skarbowych, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z nich i każdy z tych czynów wyczerpuje znamiona przestępstwa skarbowego określonego w tym samym przepisie, a odstępy czasu pomiędzy nimi nie są długie. A zatem jedną z przesłanek zastosowania wobec sprawcy nadzwyczajnego obostrzenia kary, jest popełnienie przez niego dwóch lub więcej przestępstw skarbowych w warunkach ciągu przestępstw „o znamionach przestępstwa skarbowego określonego w tym samym przepisie”. Do dnia 30 czerwca 2015 r. (włącznie), występowała w tym zakresie zbieżność przesłanki ciągu przestępstw zarówno tej z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s., jak i określonej w art. 91 § 1 Kodeksu karnego. Przepis art. 91 § 1 k.k. w tym czasie stanowił – „Jeżeli sprawca popełnia w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu, dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, sąd orzeka jedną karę na podstawie przepisu, którego znamiona każde z tych przestępstw wyczerpuje, w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę”.

Trzeba zaznaczyć, że pomimo kilkukrotnej nowelizacji przepisu art. 37 k.k.s., w tym również jego punktu 3, od chwili wejścia w życie Kodeksu karnego skarbowego, przepis art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. konsekwentnie wyrażał – i nadal wyraża – jako jedną z przesłanek ciągu przestępstw skarbowych wymóg, by każdy z czynów wyczerpywał „znamiona przestępstwa skarbowego określone w tym samym przepisie”, a więc warunek tożsamości kwalifikacji prawnej przestępstw składających się na ciąg. Nie ma potrzeby omawiania w tym miejscu poszczególnych zmian, jakie zachodziły w treści art. 37 k.k.s., gdyż nie miały one

znaczenia dla sytuacji faktycznej i prawnej, jaka zaistniała w przedmiotowym postępowaniu. Ponieważ przepis art. 37 § 1 k.k.s. (pomimo pewnych odrębności), nawiązywał do pojęcia ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu do dnia 30 czerwca 2015 r., zwłaszcza, jeśli chodzi o przesłankę wyczerpywania przez każde z przestępstw wchodzących w skład ciągu znamion tego samego czynu, odnośnie do interpretacji przesłanek ciągu przestępstw skarbowych z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. aktualność zachowały stanowiska doktryny i judykatury wyrosłe na gruncie art. 91 § 1 k.k.

W doktrynie zdecydowanie dominuje pogląd (podzielony przez obydwa Sądy orzekające w przedmiotowej sprawie), że art. 91 § 1 k.k. wyraża warunek tożsamości kwalifikacji prawnej przestępstw składających się na ciąg. Tak np. P. Kardas podniósł – „...stwierdzić należy, że brzmienie art. 91 § 1 (mimo niefortunnego ujęcia) przesądza, że na ciąg przestępstw składać się mogą jedynie zachowania mające tożsamą kwalifikację prawną (...). Za odrzuceniem stanowiska uznającego, że przepis ten wprowadza jedynie warunek pokrywania się przepisu stanowiącego podstawę wymiaru kary przemawia zarówno użyty w art. 91 § 1 zwrot jednoznacznie odnoszący się do zagadnienia kwalifikacji prawnej, nie zaś wyłącznie do podstawy wymiaru kary (...), jak i funkcja przepisu art. 91 § 1 stwarzającego podstawy do wymiaru jednej kary za wielość przestępstw, charakteryzujących się szczególną więzią odróżniającą je od przypadków realnego zbiegu i uzasadniającą odstąpienie od typowych konsekwencji realnego zbiegu i wymierzenie jednej kary za wielość przestępstw stanowiących „pewną całość podlegającą łącznej ocenie” (...). Przyjęcie, iż w skład ciągu przestępstw mogą wchodzić zachowania o niejednorodnej kwalifikacji, w których zachodzi tożsamość (pokrywanie się) przepisu stanowiącego podstawę wymiaru kary, prowadziłoby bowiem do obejmowania konstrukcją przewidzianą w art. 91 § 1 k.k. przypadków zachowań różniących się w sposób wykluczający możliwość wymiaru jednej kary (np. sytuacji przestępstw o jednorodnej i kumulatywnej kwalifikacji). Koncepcja ta nie uzasadniałaby także przyjęcia ciągu w przypadku popełnienia przez tego samego sprawcę wielu przestępstw w różnych postaciach stadialnych lub formach zjawiskowych, z uwagi na brak tożsamości przepisów stanowiących podstawę wymiaru kary (...). Artykuł 91 § 1 wskazując na przepis, który stanowić ma

podstawę wymiaru jednej kary za objęte ciągiem przestępstwa, jednoznacznie odwołuje się do znamion przestępstwa określonych w tym przepisie. Przepis stanowiący podstawę wymiaru kary za ciąg przestępstw identyfikowany jest poprzez treść znamion czynu zabronionego, stanowiącego podstawę kwalifikacji każdego z zachowań popełnionych w warunkach ciągu przestępstw. Sformułowanie „na podstawie przepisu, którego znamiona każde z tych przestępstw wyczerpuje” przesądza, że w przypadku ciągu przestępstw podstawę kwalifikacji prawnej każdego z zachowań składających się na tę konstrukcję prawną musi stanowić ten sam ustawowy zestaw znamion (...). Zwrot „na podstawie przepisu, którego znamiona każde z tych przestępstw wyczerpuje” rozumieć należy w ten sposób, że art. 91 § 1 zawiera warunek identyczności podstawy kwalifikacji prawnej w odniesieniu do każdego przestępstwa składającego się na ciąg. Innymi jeszcze słowy, podstawę ciągu mogą stanowić jedynie zachowania, z których każde wyczerpuje identycznie określony zestaw znamion typu czynu zabronionego oraz które mają identycznie określone ustawowe granice kary” (por. P. Kardas [w:] *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom I, pod red. A. Zolla, Warszawa 2012, s. 1155 – 1156; podobnie: T. Bojarski. Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2013, s. 224; A. Zachuta, Przestępstwo ciągłe – czyn ciągły i ciąg przestępstw. PS 2003, Nr 3, s. 67 – 98, zwłaszcza s. 81 – 82; R. Stefański, Przegląd uchwał Izby Karnej Sądu Najwyższego w zakresie prawa karnego materialnego, WPP 2001, Nr 1, s. 114 – 115; M. Gajewski, W sprawie tożsamości kwalifikacji prawnej jako koniecznej przesłanki uznania, że przestępstwa zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw. PS 2000, Nr 11 – 12, s. 115 – 130, zwłaszcza s. 118 – 119; M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas, Czyn ciągły i ciąg przestępstw w kodeksie karnym. Nowa kodyfikacja karna. Kodeks karny. Krótkie komentarze, z. 20, Warszawa 1998, s. 96-97; A. Wąsek, Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2000 r., I KZP 17/00, OSP 2001, Nr 1, poz. 8).*

W piśmiennictwie konsekwentnie podnoszono między innymi – „...wykraczają poza warunki ciągu przestępstw czyny, które wypełniają znamiona różnych typów (kwalifikowanych, uprzywilejowanych) tego samego rodzaju czynu zabronionego. Musi bowiem zachodzić tożsamość kwalifikacji prawnej każdego z

czynów składających się na ciąg przestępstw [...]” (zob. A. Marek, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2010, s. 269).

Wyrażane w doktrynie powyższe poglądy w przeważającej mierze podzieliło także orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych, które na ogół konsekwentnie przyjmowało, że z brzmienia art. 91 § 1 k.k. wynika, iż każde z przestępstw należących do zbiegu musi wyczerpywać znamiona ustawowe tego samego typu czynu zabronionego. Inaczej rzecz ujmując, każdy z czynów pozostających w ciągu wypełnia znamiona przestępstwa (ewentualnie kumulatywnie znamiona wielu przestępstw) tego samego typu. W konsekwencji judykatura przyjęła, że tożsamość kwalifikacji prawnej oznacza, iż nie składają się na ciąg przestępstwa kwalifikowane z różnych przepisów, w tym także z przepisów przewidujących podstawowe i kwalifikowane bądź uprzywilejowane typy czynów zabronionych (*por. częściowo uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2000 r., I KZP 17/00, OSNKW 2000, Nr 7 – 8, poz. 56; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2007 r., V KK 133/06, OSNKW 2007, Nr 3, poz. 27; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., V KK 145/14, Lex Nr 1621621; wyroki Sądów Apelacyjnych: w Lublinie, z dnia 17 kwietnia 2007 r., II AKa 81/07, Lex Nr 314605; we Wrocławiu, z dnia 28 lutego 2001 r., II AKa 303/00, Prok. i Pr.-wkl. 2001, Nr 10, poz. 15; w Krakowie, z dnia 1 czerwca 2000 r., II AKa 81/00, KZS 2000, z. 7 – 8, poz. 43).*

Jest faktem, że artykuł 1 punkt 53 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) zmienił z dniem 1 lipca 2015 r. treść art. 91 § 1 k.k. Po nowelizacji przepis ten otrzymał następujące brzmienie – „Jeżeli sprawca popełnia w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, sąd orzeka jedną karę określoną w przepisie stanowiącym podstawę jej wymiaru dla każdego z tych przestępstw, w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę”.

Nie ulega wątpliwości, że zmiana ta wprowadziła w omawianym zakresie tożsamość podstawy wymiaru kary, zaś przesłanką ciągu przestępstw jest między innymi, aby ten sam przepis ustawy stanowił podstawę wymiaru kary za

poszczególne przestępstwa. Nie jest konieczne, aby kwalifikacja prawna każdego z czynów składających się na ciąg przestępstw była identyczna. W aktualnym stanie prawnym każde z przestępstw spiętych klamrą ciągłości ma w podstawie kwalifikacji prawnej wykorzystany ten sam przepis, stanowiący podstawę wymiaru kary za każde z nich i jednocześnie obok tego przepisu w podstawie kwalifikacji we wszystkich lub niektórych pojawiają się inne jeszcze przepisy, stanowiące element budowy kumulatywnej kwalifikacji, niestanowiące jednak podstawy wymiaru kary. Podnosi się między innymi, że „skoro obecnie przesądzającym dla przyjęcia ciągu jest tożsamość przepisu stanowiącego podstawę wymiaru kary dla każdego ze zbiegających się przestępstw, to w skład takiego ciągu mogą wchodzić przestępstwa popełniane w różnych formach stadialnych i zjawiskowych. Przestępstwa kumulatywnie kwalifikowane będą wchodziły w skład ciągu przestępstw wówczas, gdy ten sam przepis będzie stanowił podstawę wymiaru kary za te przestępstwa, zgodnie z art. 11 § 2 k.k. Przestępstwa kumulatywnie kwalifikowane będą wchodziły w skład ciągu przestępstw wówczas, gdy ten sam przepis będzie stanowił podstawę wymiaru kary za te przestępstwa, zgodnie z art. 11 § 2 k.k.” (*tak P. Kozłowska - Kalisz [w:] Kodeks karny. Komentarz aktualizowany do art. 91 Kodeksu karnego, pod. red. M. Mozgawy, LEX/el., 2018*). Trzeba jednak odnotować, iż nadal w doktrynie podkreśla się, że mimo nowelizacji art. 91 § 1 k.k., z uwagi na wymóg zbieżności kwalifikacji prawnej w zakresie podstawy wymiaru kary wszystkich przestępstw składających się na ciąg, nie ma możliwości, aby w jego skład weszły łącznie przestępstwa typu podstawowego i kwalifikowanego lub uprzywilejowanego - każde z nich ma bowiem odrębną podstawę wymiaru kary. Oznacza to, że w skład ciągu przestępstw mogą wejść przestępstwa wyłącznie typu kwalifikowanego albo wyłącznie typu uprzywilejowanego, gdyż wtedy spełniony jest wymóg tożsamej podstawy wymiaru kary (*por. S. Żółtek [w:] Kodeks karny. Komentarz. Część ogólna. Tom II, pod red. M. Królikowskiego i R. Zawłockiego, Warszawa 2015, s. 540, teza 16; podobnie P. Kozłowska – Kalisz, Kodeks karny... op. cit., teza 4*).

Pomimo zmian ustawowych zarówno na gruncie Kodeksu karnego w zakresie art. 91 § 1, jak i w Kodeksie karnym skarbowym co do art. 37 § 1 pkt 3, nadal przepis art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. utrzymał zasadę, że ciągiem przestępstw

skarbowych objęte być mogą jedynie te przypadki, w których każdy z czynów popełnionych przez sprawcę „wyczerpuje znamiona przestępstwa skarbowego określone w tym samym przepisie”. Mimo nieco innego ujęcia warunku tożsamości kwalifikacji w art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. w porównaniu do art. 91 § 1 k.k., do regulacji z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. zachowują aktualność prezentowane wcześniej w doktrynie i orzecznictwie poglądy związane z interpretacją tej przesłanki ciągu przestępstw na gruncie Kodeksu karnego skarbowego, a także stanowiska wyrażane przed lipcem 2015 r. w zakresie ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k. W dalszym ciągu dominuje stanowisko, że art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. wyraża warunek tożsamości kwalifikacji prawnej przestępstw skarbowych składających się na ciąg, gdyż brzmienie tego przepisu przesądza, iż podstawą ciągu przestępstw skarbowych mogą być jedynie przypadki popełnienia przez sprawcę dwóch lub więcej przestępstw skarbowych, które charakteryzują się jednorodną kwalifikacją prawną. Na gruncie Kodeksu karnego skarbowego podnosi się między innymi – „brzmienie art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. przesądza, iż na ciąg przestępstw skarbowych składać się mogą jedynie zachowania mające tożsamą kwalifikację prawną (...). Za odrzuceniem stanowiska uznającego, że przepis ten wprowadza jedynie warunek pokrywania się przepisu stanowiącego podstawę wymiaru kary, przemawia zarówno użyty w art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. zwrot jednoznacznie odnoszący się do zagadnienia kwalifikacji prawnej, nie zaś wyłącznie do podstawy wymiaru kary (...), jak i funkcja tego przepisu. Sformułowanie „każdy z tych czynów wyczerpuje znamiona przestępstwa skarbowego określonego w tym samym przepisie” przesądza, że w przypadku ciągu przestępstw podstawę kwalifikacji prawnej każdego z zachowań składających się na tę konstrukcję prawną musi stanowić ten sam ustawowy zestaw znamion (...). Powyższy zwrot ustawowy rozumieć należy w ten sposób, że art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. zawiera warunek identyczności podstawy kwalifikacji prawnej w odniesieniu do każdego przestępstwa skarbowego składającego się na ciąg. Innymi słowy, podstawę ciągu mogą stanowić jedynie zachowania, z których każde wyczerpuje identycznie określony zestaw znamion typu czynu zabronionego oraz które mają identycznie określone ustawowe granice kary. (...) Nie jest możliwe łączenie w jeden ciąg przestępstw skarbowych przypadków, gdy jedno zachowanie wyczerpuje znamiona typu podstawowego, inne zaś typu kwalifikowanego lub

uprzywilejowanego. Typ podstawowy i jego zmodyfikowane odmiany, niezależnie od tego, jaką technikę legislacyjną ustawodawca stosuje dla opisu ich znamion, zawsze określone są w dwóch różnych przepisach określających inny zestaw znamion, co przesądza o niespełnieniu przesłanki tożsamości kwalifikacji prawnej określonej w art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s.” (tak P. Kardas [w:] *Kodeks karny skarbowy. Komentarz do art. 37 Kodeksu karnego skarbowego*, red. P. Kardas, G. Łabuda, T. Razowski, WKP 2017, tezy 24 – 25 i 28; podobnie: V. Konarska – Wrzosek [w:] *Kodeks karny skarbowy. Komentarz do art. 37 Kodeksu karnego skarbowego*, red. I. Zgoliński, V. Konarska – Wrzosek, T. Oczkowski, J. Skorupka, WKP 2018, teza 2 pkt 4; A. Wielgolewska [w:] *Kodeks karny skarbowy. Komentarz do art. 37 Kodeksu karnego skarbowego*, red. A. Piaseczny, A. Wielgolewska, Lexis Nexis 2012, teza 4; J. Raglewski [w:] *Kodeks karny skarbowy. Komentarz*, red. G. Bogdan, A. Nita, J. Raglewski, A. Świątłowski, Gdańsk 2007, s. 222 – 223; *Kodeks karny skarbowy. Komentarz*, red. T. Grzegorzczak, Dom wyd. ABC 2000, s. 181 – 182; *Kodeks karny skarbowy. Komentarz*, red. W. Kotowski, B. Kurzępa, Warszawa 2007, s. 195; V. Śliwińska – Piżoń, *Przesłanki nadzwyczajnego obostrzenia kary w kodeksie karnym skarbowym*. *Prok i Pr.* 2007, Nr 12, s. 68 – 80; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 grudnia 2014 r., II AKa 137/14, KZS 2015, z. 4, poz. 103).

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w S. stwierdził, że w przypadku oskarżonej K. W. niemożliwe jest zastosowanie art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. i obostrzenie kary, bowiem w sprawie o sygn. akt II K [...], wyrokiem z dnia 23 grudnia 2015 r. oskarżona została uznana za winną przestępstwa skarbowego kwalifikowanego z art. 91 § 1 i 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 i 4 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. Natomiast w niniejszej sprawie o sygnaturze akt II K [...], oskarżoną skazano za czyn kwalifikowany z art. 91 § 1 i 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. A zatem w obu przypadkach nie zachodzi tożsamość kwalifikacji prawnej przestępstw skarbowych (z uwagi na odmienną w zastosowaniu art. 65 k.k.s.) pozwalającą na zastosowanie instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary, o której mowa w art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s.

Wypada zaznaczyć, iż Sąd I instancji wyczerpująco i obszernie uzasadnił powody, dla których wyeliminował z kwalifikacji prawnej czynu przypisanego

oskarżonej przepis art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. Stanowisko to w pełni zaaprobował Sąd odwoławczy, a podziela je także obecnie Sąd Najwyższy rozpoznający kasację.

Podsumowując dotychczasowe rozważania Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni akceptuje stanowiska Sądów obydwu instancji w omawianym zakresie i wyraża pogląd, że nie jest możliwe łączenie w jeden ciąg przestępstw skarbowych przypadków, gdy jedno zachowanie wyczerpuje znamiona typu podstawowego, inne zaś typu kwalifikowanego lub uprzywilejowanego.

Sąd Najwyższy niejednokrotnie dawał wyraz stanowisku, że jeśli przy rozbieżności poglądów w doktrynie i orzecznictwie sąd decyduje się podzielić określone stanowisko, to powinien, nie tylko przez samo odwołanie się do niego, ale także przez rozważenie argumentów wyrażanych przez zwolenników innego poglądu, wskazać w sposób przekonujący powody trafności aprobowanego poglądu i niezasadności jego przeciwieństwa. W takiej sytuacji zarzut rażącego naruszenia prawa nie jest skuteczny, jeżeli zdaniem skarżącego naruszenie to miałyby polegać wyłącznie na niezgodności orzeczenia sądu z innym poglądem wyrażanym w orzecznictwie, czy piśmiennictwie prawniczym, niż stanowisko przyjęte przez Sąd orzekający w sprawie. Tym bardziej zarzut naruszenia prawa nie może być skutecznym, gdy uzasadnienie orzeczenia Sądu wyczerpuje całość problematyki związanej z rozumieniem konkretnego przepisu prawa, przedstawiona argumentacja przekonuje o merytorycznej trafności poglądu sądu, a w dodatku, Sąd opowiedział się za poglądem akceptowanym przez większą część doktryny i judykatury. W sytuacji, kiedy występuje istotna rozbieżność w możliwych ocenach prawnych, to na sądzie orzekającym ciąży obowiązek rozważenia wszelkich argumentów jurydycznych związanych z rozpoznawaniem zdarzeniem i oceny ich wagi, a w konsekwencji dokonania subsumcji ustalonych faktów (*por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2012 r., III KK 192/11, OSNKW 2012, Nr 4, poz. 39; z dnia 27 maja 2002 r., V KKN 188/00, OSNKW 2002, Nr 11 – 12, poz. 113; z dnia 5 stycznia 2004 r., III KK 181/03, Prok. i Pr.-wkł. 2004, Nr 9, poz. 6*).

A zatem w przedmiotowej sprawie nie doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa materialnego, a to wskazanego w kasacji art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s.,

poprzez fakt, iż Sąd Rejonowy dokonał jego wykładni kierując się dominującym poglądem doktryny i judykatury, zaś Sąd odwoławczy podzielił to stanowisko.

Mając na uwadze wszystkie wskazane powyżej okoliczności, Sąd Najwyższy oddalił kasację Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego jako bezzasadną. Na podstawie art. 638 k.p.k. kosztami postępowania kasacyjnego obciążono Skarb Państwa.